

Jord- och skogsbruksutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av foderlagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av foderlagen (RP 70/2019 rd): Ärendet har remitterats till jord- och skogsbruksutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Marita Aalto, jord- och skogsbruksministeriet
- lagstiftningsråd Hannu Miettinen, jord- och skogsbruksministeriet
- ledande jurist Tiina Lapveteläinen, Livsmedelsverket.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- Djurens hälsa ETT rf
- social- och hälsovårdsministeriet
- Polisstyrelsen
- Tullen
- Hankkija Oy
- Livsmedelsindustriförbundet rf
- Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- Svenska Lantbruksproducenternas Centraförbund SLC rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att foderlagen ändras på grund av ändrad EU-lagstiftning och nationella behov. Livsmedelsverkets uppgifter ändras så att de motsvarar kraven i EU-lagstiftningen. Livsmedelsverket ska också få myndighetsuppgifter inom export. Dessutom ändras bestämmelserna om ändringssökande så att de motsvarar de ändringar som gjorts i förvaltningslagstiftningen.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2020.

Betänkande JsUB 5/2019 rd

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

De ändringar som kontrollförfordningen, dvs. förordning (EU) 2017/625, förutsätter ska enligt förslaget göras i foderlagen till den del de inte avses ingå i de nya bestämmelserna om införselkontroll (RP 56/2019 rd). Det är fråga om en teknisk ändring i foderlagen. År 2020 inleds beredningen av en totalreform av foderlagen, där lagstiftningspaketet ses över i större utsträckning.

Vid sidan av bestämmelserna om införselkontroll föreslås lagen föreskriva att Livsmedelsverket vid behov ska delta i utredningen av myndighetskrav i anknytning till export samt upprättandet av exportutredningsrapporter och andra behövliga handlingar. I praktiken sköter Livsmedelsverket redan nu denna uppgift, så det är inte fråga om någon ny uppgift.

Eftersom den gällande lagen inte innehåller några bestämmelser om maskinell underskrift föreslås det i propositionen att en bestämmelse om detta fogas till lagen. Dessutom föreslås en bestämmelse om polisens och Tullens skyldighet att ge tillsynsmyndigheten handräckning för utförande av tillsynsuppdrag. Foderlagens bestämmelse om sökande av ändring föreslås bli ändrad så att den motsvarar bestämmelserna i den nya förvaltningslagen.

Utskottet ser det som viktigt att Livsmedelsverkets roll i övervakningen av salmonella i foder inte ändras genom propositionen. Livsmedelsverket ska även i fortsättningen ansvara för salmonellaövervakningen, däribland för provtagningar.

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med följande ändringar.

DETALJMOTIVERING

Ingressen. Utskottet föreslår vissa tekniska preciseringar i ingressen.

24 §. Auktoriserade inspektörer. Regeringen föreslår att hänvisningen i 3 mom. till de allmänna förvaltningslagar som ska tillämpas på auktoriserade inspektörer kompletteras med ett omnämnande av ”principerna för god förvaltning” som respektive lagar föreskriver om. Utskottet menar att omnämnandet kan leda till onödig oklarhet om den innehållsmässiga tillämpningen av de allmänna lagar som omfattas av hänvisningen. Därför föreslår utskottet att hänvisningen ändras så att den motsvarar den hänvisningsteknik som brukar användas i lagstiftningen.

35 §. Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter. Utskottet föreslår att bestämmelsen i 2 mom. preciseras med ett krav på att uppgifterna behöver utlämnas för att myndigheten ska kunna sköta sina lagfästa uppgifter.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Jord- och skogsbruksutskottets förslag till beslut:

Betänkande JsUB 5/2019 rd

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 70/2019 rd med ändringar. (*Utskottets ändringsförslag*)

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av foderlagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i foderlagen (86/2008) 50 §,
ändras 3—5, 10 a, 10 b, 16—18, 20—28, 28 a, 28 b, 29, 30, 32—40, 42, 44, 44 a, 44 b, 45—49
och 51 §, av dem 3, 5, 10 a, 10 b, 21, 27, 28, 28 a, 28 b, 32, 34, 36, 42, 44 a, 44 b och 46 § sådana de
lyder i lag 502/2014, 4 och 23 § sådana de lyder i lag /, 17, 20, 25 och 38 § sådana de lyder delvis
ändrade i lag 502/2013, 18 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 502/2014 och 34/2011, ~~23 §~~
~~sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 502/2014 och 1508/2009~~, 37 § sådan den lyder delvis änd-
rad i lagarna 502/2014 och 63/2019 samt 51 § sådan den lyder i lag 978/2015, samt
fogas till lagen nya 23 a—23 c, 24 a, 34 a, 39 a och 51 a § som följer:

3 §

Europeiska unionens foderlagstiftning

Om inte annat föreskrivs i någon annan lag, tillämpas denna lag också på tillsynen över efterlevnaden av följande rättsakter om foder och foderkontroll som antagits av Europeiska unionen och på tillsynen över efterlevnaden av bestämmelser som utfärdats med stöd av dessa rättsakter:

1) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet, nedan *allmänna livsmedelsförordningen*,

2) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll) nedan *kontrollförordningen*,

3) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 om fastställande av krav för foderhygien nedan *foderhygienförordningen*,

Betänkande JsUB 5/2019 rd

4) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1831/2003 om fodertillsatser nedan *tillsatsförordningen*,

5) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 nedan *förordningen om animaliska biprodukter*,

6) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 396/2005 om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i eller på livsmedel och foder av vegetabiliskt och animaliskt ursprung och om ändring av rådets direktiv 91/414/EEG,

7) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder nedan *förordningen om genetiskt modifierade livsmedel och foder*,

8) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1830/2003 om spårbarhet och märkning av genetiskt modifierade organismer och spårbarhet av livsmedel och foderprodukter som är framställda av genetiskt modifierade organismer och om ändring av direktiv 2001/18/EG nedan *GMO-spårbarhetsförordningen*,

9) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1946/2003 om gränsöverskridande förflyttning av genetiskt modifierade organismer,

10) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati nedan *TSE-förordningen*,

11) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 om bekämpning av salmonella och vissa andra livsmedelsburna zoonotiska smittämnen,

12) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2009 om utsläppande på marknaden och användning av foder, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1831/2003 och om upphävande av rådets direktiv 79/373/EEG, kommissionens direktiv 80/511/EEG, rådets direktiv 82/471/EEG, 83/228/EEG, 93/74/EEG, 93/113/EG och 96/25/EG samt kommissionens beslut 2004/217/EG nedan *förordningen om utsläppande på marknaden och användning av foder*,

13) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 om livsmedelshygien,

14) rådets förordning (EG) nr 834/2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av förordning (EEG) nr 2092/91.

4 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om import av foder från stater utanför Europeiska unionen och om kontrollen av denna import finns förutom i denna lag även i lagen om införselkontroll av djur och vissa varor (/), nedan *lagen om införselkontroll*. Bestämmelser om grunderna för bedömningen av strålsäkerheten i fråga om foder finns i strålskyddslagen (859/2018). Bestämmelser om innesluten användning och avsiktlig utsättning i miljön av genetiskt modifierade organismer, samt om ibruktagande av och verksamhet vid anläggningar och lokaler för hantering av genetiskt modifierade organismer finns i gentekniklagen (377/1995). Bestämmelser om tillverkning, import, distribution och försäljning av läkemedel samt annan överlåtelse till förbrukning finns i läkemedelslagen (395/1987). I lagen om medicinsk behandling av djur (387/2014) föreskrivs om användning av och tillsyn över läkemedel och andra ämnen som är avsedda för behandling av djur samt om red-

Betänkande JsUB 5/2019 rd

skap som är avsedda att användas vid medicinsk behandling av djur och om tillsynen över dessa redskap. I lagen om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål eller undervisningsändamål (497/2013) föreskrivs om krav som ställs på verksamhetsutövare och anläggningar inom sektorn samt om tillståndsbeviljande och tillsyn.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *foder* foder enligt artikel 3.4 i allmänna livsmedelsförordningen,
- 2) *foderråvaror* foderråvaror enligt artikel 3.2 g i förordningen om utsläppande på marknaden och användning av foder,
- 3) *foderblandning* foderblandning enligt artikel 3.2 h i förordningen om utsläppande på marknaden och användning av foder,
- 4) *foderparti* foderparti enligt artikel 3.2 r i förordningen om utsläppande på marknaden och användning av foder,
- 5) *fodertillsatser* fodertillsatser enligt artikel 2.2 a i tillsatsförordningen,
- 6) *genetiskt modifierat foder* foder enligt artikel 2.7 i förordningen om genetiskt modifierade livsmedel och foder,
- 7) *foderläkemedel* blandningar av ett eller flera veterinärmedicinska läkemedel och foder, som har färdigställts för utsläppande på marknaden och som på grund av sina botande eller förebyggande egenskaper eller övriga medicinska egenskaper är avsedda att ges till djur utan vidare bearbetning,
- 8) *foder för särskilda näringsbehov* foder för särskilda näringsbehov enligt artikel 3.2 o i förordningen om utsläppande på marknaden och användning av foder,
- 9) *skadliga ämnen, produkter och organismer* sådana ämnen, produkter och organismer i foder som kan förorsaka hälsofara för djur eller via animaliska produkter för människor eller fara för miljön,
- 10) *etikett* etikett enligt artikel 3.2 t i förordningen om utsläppande på marknaden och användning av foder,
- 11) *foderföretagare* fysiska eller juridiska personer som utför vilket som helst stadium i fodrets produktions-, framställnings- och distributionskedja samt företagare som använder foder för utfodring av de livsmedelsproducerande djur de äger eller innehar; med foderföretagare avses dock inte företagare som enbart
 - a) utfodrar livsmedelsproducerande djur som är avsedda för privat konsumtion,
 - b) tillverkar foder för andra djur än livsmedelsproducerande djur som företagaren äger eller innehar,
 - c) bedriver detaljhandel med sällskapsdjursfoder,
 - d) bedriver utfiskning av skräpfisk eller fritidsfiske,
- 12) *primärproduktion av foder* primärproduktion av foder enligt artikel 3 f i foderhygienförordningen,
- 13) *primärproducent av foder* den som bedriver verksamhet enligt artikel 5.1 a—c i foderhygienförordningen samt företagare som använder foder för utfodring av de livsmedelsproducerande djur som de äger eller innehar,

Betänkande JsUB 5/2019 rd

14) *stadier i produktions-, framställnings- och distributionskedjan* alla stadier från primärproduktion till leverans av fodret till slutkonsumenten,

15) *anläggning* en enhet som genomför vilket som helst av stadierna inom produktion, framställning och distribution av foder i ett foderföretag,

16) *egenkontroll* foderföretagarens eget kontrollsystem genom vilket företagaren strävar efter att försäkra sig om att fodret och foderhanteringen uppfyller de krav som ställs i bestämmelserna,

17) *prov* en samling av ett eller flera stickprov som har tagits från det undersökta foderpartiet eller en del av det,

18) *ursprungsland* det land från vilket foderpartiet importeras till Finland,

19) *beräkningsmetoder* Naturresursinstitutets formler med konstanter, i fodertabellen angivna koefficienter för smältbarhet och i fråga om idisslarfoder även mängden protein som sönderdelas,

20) *utsläppande på marknaden* utsläppande på marknaden av foder enligt artikel 3.8 i allmänna livsmedelsförordningen,

21) *spårbarhet* möjlighet att spåra foder genom alla stadier i produktions-, framställnings- och distributionskedjan och följa det genom dessa stadier,

22) *import* införsel från andra länder än Europeiska unionens medlemsstater,

23) *export* utförsel till andra länder än Europeiska unionens medlemsstater,

24) *handel på den inre marknaden* införsel till Finland från andra medlemsstater i Europeiska unionen eller utförsel från Finland till andra medlemsstater i Europeiska unionen,

25) *salmonellabakterie* alla bakterier som hör till salmonellagruppen,

26) *produktionsdjur* djur som avses i artikel 3.6 i förordningen om animaliska biprodukter.

Vad som i denna lag föreskrivs om Europeiska unionen eller Europeiska unionens medlemsstater gäller också Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och dess stater.

10 a §

Tillstånd att använda icke-godkända fodertillsatser

Foderföretagare som i utfodringen av produktionsdjur i vetenskapliga experiment som fodertillsats har för avsikt att använda ett ämne som inte har godkänts för ändamålet i fråga ska ansöka om tillstånd för detta av Livsmedelsverket. Livsmedelsverket får bevilja tillstånd att använda ämnet i ett vetenskapligt experiment, om det för godkännande av ämnet som fodertillsats krävs att ämnets effekt påvisas i produktionsexperiment. Tillstånd beviljas, om bedömningen är att experimentet sannolikt inte har skadliga verkningar för människors eller produktionsdjurs hälsa eller för miljön.

Den som ansöker om tillstånd ska utse en ansvarsperson för experimentet. Sökanden ska till tillståndsansökan foga en experimentplan med uppgifter om det ämne som ska användas, dess användningssyfte, den mängd som ska användas, vilka produktionsdjur som ska användas i experiment, utformningen av experiment och experimentets varaktighet.

Närmare bestämmelser om ansökningsförfarandet och om innehållet i ansökan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Betänkande JsUB 5/2019 rd

10 b §

Avbrytande av vetenskapligt experiment

Ett i 10 a § avsett experiment ska avbrytas, om det under experimentets gång framgår att ämnet har sådana betydande skadliga verkningar för människors eller produktionsdjurs hälsa eller för miljön som inte kunde förutses när tillstånd att använda ämnet beviljades. Ansvarspersonen för experimentet ska utan dröjsmål underrätta Livsmedelsverket om saken.

16 §

Temporära begränsningar

Om det finns grundad anledning att anta att ett foder kan orsaka allvarlig fara för människors eller djurs hälsa eller för miljön, kan jord- och skogsbruksministeriet genom förordning temporärt förbjuda eller begränsa tillverkning, utsläppande på marknaden, användning, import eller export av fodret i fråga samt bestämma att förbjudna foder dras bort från marknaden och avlägsnas från lagren på primärproduktionsställena och hos övriga innehavare. I förordningen kan det dessutom föreskrivas att Livsmedelsverket i enskilda fall får ge tillstånd att avvika från förbudet och begränsningarna i förordningen, om det kan säkerställas att det foder som tillståndet gäller inte medför fara för människors eller djurs hälsa eller för miljön. Förordningen ska då också innehålla närmare bestämmelser om villkoren för tillstånd.

17 §

Ordnande av verksamhet

En foderföretagare är skyldig att ordna sin verksamhet så att de krav på verksamheten och fodret som föreskrivs i Europeiska unionens foderlagstiftning samt i denna lag och med stöd av den uppfylls. Bestämmelser om foderföretagarnas ansvar för fodersäkerheten ingår också i artikel 17.1 i allmänna livsmedelsförordningen.

Bestämmelser om skyldigheten för en foderföretagare att ordna kvalitetskontroll av sin verksamhet ingår i artiklarna 5—7 i foderhygienförordningen.

En foderföretagare ska ha lämpliga lokaler, anordningar och redskap för de olika stadierna i produktions-, bearbetnings-, och distributionskedjan. Vid hantering, användning, transport och lagring av foder ska iaktas tillräcklig omsorgsfullhet och varsamhet i syfte att förebygga negativa effekter i fråga om hälsan, säkerheten och miljön.

Vid export av foder till en stat utanför Europeiska unionen är det foderföretagarens ansvar att utreda och uppfylla de importkrav och eventuella krav i fråga om transitering som den mottagande statens myndigheter har ställt.

Närmare bestämmelser om kraven i fråga om bearbetning, användning, transport och lagring av foder samt om foderföretagarnas egenkontroll och de undersökningar och åtgärder som ska utföras inom ramen för egenkontrollen när foder påträffas som inte uppfyller kraven utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Betänkande JsUB 5/2019 rd

18 §

Anmälningsskyldighet för foderföretagare

En foderföretagare ska i enlighet med artikel 9 i foderhygienförordningen för registrering göra en skriftlig anmälan till Livsmedelsverket om verksamheten, betydande förändringar i den och upphörande med verksamheten. Anmälningsskyldigheten gäller dock inte foderföretagare som enbart levererar små mängder av dem producerade primärprodukter direkt till en lokal gårdsbruksenhet för vidareanvändning.

Av anmälan ska framgå

- 1) företagarens namn och adress samt annan kontaktinformation anläggningsvis,
- 2) företagarens företags- och organisationsnummer, eller om sådant saknas, personbeteckning eller lägenhetssignum,
- 3) uppgifter om verksamhetens art eller betydande förändringar i verksamheten.

En foderföretagare som avses i 1 mom. ska en gång varje år lämna uppgifter till Livsmedelsverket på det sätt som verket begär om mängden foder som tillverkats, vilka foder som har använts vid tillverkningen och deras ursprung samt om foder som har släppts ut på marknaden, importerats och exporterats och i vilka mängder.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska meddelas och om anmälningsförfarandet får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

20 §

Godkännande av foderföretagare

En foderföretagare ska innan verksamheten inleds hos Livsmedelsverket ansöka om godkännande av verksamheten, om avsikten är att bedriva verksamhet enligt artikel 10 i foderhygienförordningen eller enligt punkt 10 i avsnittet "lokaler och utrustning" i bilaga II till den, verksamhet som kräver godkännande enligt bilaga IV till TSE-förordningen eller artikel 8.2 i förordningen om utsläppande på marknaden och användning av foder, verksamhet enligt punkt 1 i bilaga VIII till förordningen om utsläppande på marknaden och användning av foder eller tillverkning eller utsläppande på marknaden av foderläkemedel. Bestämmelser om förutsättningarna för godkännande enligt foderhygienförordningen och TSE-förordningen finns i artikel 13 i foderhygienförordningen och i bilaga IV till TSE-förordningen.

Av en ansökan om godkännande ska framgå

- 1) företagarens namn och adress samt annan kontaktinformation anläggningsvis,
- 2) företagarens företags- och organisationsnummer, eller om sådant saknas, personbeteckning eller lägenhetssignum,
- 3) uppgifter om verksamhetens art eller betydande förändringar i verksamheten,
- 4) tiden då verksamheten eller verksamheten i ändrad form avses bli inledd.

Även betydande förändringar i en godkänd anläggnings verksamhet ska vara godkända innan den ändrade verksamheten inleds. En företagare ska bereda tillsynsmyndigheten tillfälle att inspektera produktionsenheter och andra verksamhetsutrymmen innan verksamheten inleds.

En foderföretagare ska godkännas om de krav som ställs i foderhygienförordningen och TSE-förordningen är uppfyllda. Ett godkännande kan utfärdas villkorligt i enlighet med artikel 13.2 i foderhygienförordningen. För en godkänd företagare kan uppställas krav, begränsningar och an-

Betänkande JsUB 5/2019 rd

dra villkor som gäller verksamheten i syfte att förebygga fara för människors eller djurs hälsa eller för miljön.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas i en ansökan om godkännande av en företagare och om ansökningsförfarandet utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

21 §

Foderföretagarens skyldighet att lämna uppgifter

Om en foderföretagare har skäl att misstänka att det foder som företagen har släppt ut på marknaden eller använder inte uppfyller kraven på säkerhet eller om det vid egenkontrollen upptäcks att de högsta tillåtna halterna av skadliga ämnen, produkter eller organismer har överskridits, ska företagen omedelbart informera Livsmedelsverket. För att undvika riskerna med foder som har släppts ut på marknaden, ska den foderföretagare som släppt ut fodret på marknaden omedelbart meddela salmonellaobservationer till den aktör som har mottagit fodret. En företagare som använder foder ska omedelbart informera fodertillverkaren om det för en sådan anläggning som avses i artikel 4.27 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa ("djurhälsolag") har fattats ett beslut om förhindrade av spridning av sjukdom på grund av misstankar om salmonella eller ett konstaterat fall av salmonellasmitta.

En foderföretagare ska utan dröjsmål underrätta Livsmedelsverket om undersökningsresultat som tyder på foder som inte uppfyller bestämmelserna, om undersökningen har gjorts av ett i 28 b § avsett laboratorium, och ge laboratoriet anvisningar för att sända i 28 § avsedda anmälningar och sammandrag.

Närmare bestämmelser om anmälan får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Bestämmelser om tillbakadragning av foder som inte uppfyller kraven, men som redan har släppts ut på marknaden, finns i artikel 20 i den allmänna livsmedelsförordningen.

4 kap.

Myndigheterna och deras uppgifter

22 §

Jord- och skogsbruksministeriet

Den allmänna styrningen och uppföljningen av verkställigheten av denna lag och Europeiska unionens lagstiftning om foder ankommer på jord- och skogsbruksministeriet.

Jord- och skogsbruksministeriet utser nationella referenslaboratorier i enlighet med artikel 100 i kontrollförordningen.

Betänkande JsUB 5/2019 rd

23 §

Livsmedelsverket

Livsmedelsverket

- 1) planerar, styr och utvecklar foderkontrollen på nationell nivå,
- 2) svarar för den riksomfattande tillsynen över verkställigheten och efterlevnaden av denna lag och av Europeiska unionens foderlagstiftning,
- 3) sköter den riksomfattande informationen och den årliga publiceringen av tillsynsresultaten,
- 4) utarbetar kontrollplaner och rapporter om genomförande av kontrollen,
- 5) utser och godkänner laboratorier,
- 6) utfärdar exportintyg,
- 7) beviljar tillstånd för icke-godkända ämnen som i vetenskapliga experiment används som foder tillsats i foder,
- 8) fungerar som en sådan nationell kontakt i systemet för snabb varning som avses i artikel 50 i den allmänna livsmedelsförordningen,
- 9) utvärderar de nationella riktlinjer för god praxis som avses i artikel 21 i foderhygienförordningen,
- 10) för en sådan förteckning över anläggningar i tredjeländer som avses i artikel 24 i foderhygienförordningen,
- 11) svarar för sådan utbildning av personer som utför offentlig kontroll som avses i artikel 5.4 i kontrollförordningen,
- 12) svarar för sådan samordning och sådana kontakter med kommissionen och övriga medlemsstater som avses i artikel 4.2 b i kontrollförordningen,
- 13) utser fysiska personer till vilka vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen har delegerats med stöd av artikel 28 i kontrollförordningen,
- 14) är ett sådant förbindelseorgan mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter som avses i artikel 103 i kontrollförordningen,
- 15) ansvarar för upprättandet av en sådan riksomfattande beredskapsplan inför exceptionella situationer som avses i artikel 115 i kontrollförordningen och lämnar in den och ändringar i den till jord- och skogsbruksministeriet.

Dessutom ansvarar Livsmedelsverket för de uppgifter som enligt bestämmelserna i Europeiska unionens foderlagstiftning ankommer på den behöriga myndigheten, om inte en viss uppgift enligt denna lag har överförs på en annan myndighet.

23 a §

Närings-, trafik- och miljöcentralerna

Vid tillsynen anlitar Livsmedelsverket närings-, trafik- och miljöcentralerna.

23 b §

Regionförvaltningsmyndigheterna

Foderläkemedel övervakas förutom av Livsmedelsverket även av regionförvaltningsverken.

Betänkande JsUB 5/2019 rd

23 c §

Tullen

Exporten av foder samt förekomsten av salmonellabakterier i samband med import av foder övervakas förutom av Livsmedelsverket även av Tullen.

24 §

Auktoriserade inspektörer

Livsmedelsverket kan skriftligen utse en utomstående fysisk person till att utföra särskilt angivna uppgifter som anknyter till den offentliga kontrollen i enlighet med artikel 28 i kontrollförfordningen (*auktoriserad inspektör*). De administrativa beslut som eventuellt ska fattas utifrån inspektionerna fattas av Livsmedelsverket.

På auktoriserade inspektörerna tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppdrag enligt denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974) tillämpas på skada som inspektörerna orsakar i sitt uppdrag.

På auktoriserade inspektörer som sköter de uppgifter som avses i 1 mom. tillämpas förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003), lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019) och lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019). Bestämmelser om offentlighet för handlingar som lämnas till auktoriserade inspektörer och handlingar som de upprättar, inspektörernas tystnadsplikt och hur offentligheten för handlingar förverkligas finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

En auktoriserad inspektör ska visa upp ett skriftligt intyg över sitt bemyndigande om foderföretagaren kräver det.

24 a §

Export av foder

Livsmedelsverket utfärdar på begäran av foderföretagaren exportintyg för foder, om det går att säkerställa att de uppgifter som ska intygas är korrekta och de krav som den mottagande staten har ställt för intyg uppfylls, samt deltar vid behov i utredningen av sådana myndighetskrav som avses i 17 § 4 mom., om dessa krav inte kan klarläggas på något annat sätt. Dessutom deltar Livsmedelsverket vid behov i utarbetandet av sådana dokument som krävs för att få tillträde till och stanna kvar på fodermarknaden samt annat utredningsarbete.

Livsmedelsverket kan avbryta sitt deltagande i dessa uppgifter om det inte längre finns förutsättningar för att fortsätta utredningsarbetet.

Betänkande JsUB 5/2019 rd

25 §

Officiella laboratorier och undersökning av myndighetsprov

De prov som tillsynsmyndigheten tagit eller låtit ta för tillsynen enligt denna lag ska undersökas hos Livsmedelsverket eller i ett av Livsmedelsverket utsett officiellt laboratorium i Finland eller i en annan medlemsstat i Europeiska unionen. Laboratorier som undersöker prov ska uppfylla kraven i kontrollförfordningen. Ett laboratorium kan också ha en mobil verksamhetsenhet.

26 §

Laboratorier för egenkontroll och undersökning av egenkontrollprov

De egenkontrollprov som lagstiftningen förutsätter och som tas med tanke på salmonella ska undersökas i ett laboratorium för egenkontroll som godkänts av Livsmedelsverket, hos Livsmedelsverket eller i ett officiellt laboratorium som utsetts av Livsmedelsverket. Ett laboratorium kan också ha en mobil verksamhetsenhet.

Bestämmelser om undersökning av egenkontrollprov med avseende på dioxin finns i bilaga II till foderhygienförfordningen.

27 §

Godkännande av laboratorier för egenkontroll

Förutsättningen för att ett egenkontrolllaboratorium ska godkännas är att dess kompetens har påvisats genom ackreditering eller med ackreditering jämförbar bedömning av kompetens i enlighet med lagen om konstaterande av tillförlitligheten hos tjänster för bedömning av överensstämmelse med kraven (920/2005). Kompetensen hos ett bedömt laboratorium ska bedömas på nytt minst vart tredje år.

Om ett laboratorium inte uppfyller vad som föreskrivs i 1 mom., men bristerna inte äventyrar undersökningarnas tillförlitlighet, kan Livsmedelsverket godkänna laboratoriet för viss tid. Laboratoriet ska inom utsatt tid avhjälpa bristerna och ansöka om slutligt godkännande.

För ett godkänt laboratorium kan det ställas krav, begränsningar och andra villkor som gäller verksamheten i syfte att förebygga fara för människors eller djurs hälsa eller för miljön.

Närmare bestämmelser om de standarder som beskriver godkända laboratorier och om de krav som ställs på laboratoriernas kvalitetssystem och om övriga krav för godkännande av laboratorier får utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Anmälningsskyldighet för officiella laboratorier och godkända laboratorier för egenkontroll

Ett officiellt laboratorium och ett godkänt laboratorium för egenkontroll ska utan dröjsmål underrätta sin uppdragsgivare i fråga om undersökningsresultat som tyder på foder som inte följer bestämmelserna och Livsmedelsverket i fråga om undersökningar som hänför sig till uppföljning

Betänkande JsUB 5/2019 rd

och övervakning av sjukdomar eller infektioner som direkt eller indirekt kan överföras mellan djur och människor (zoonoser) och om undersökningsresultaten.

Ett officiellt laboratorium och ett godkänt laboratorium för egenkontroll ska sända de mikrobstammar som isolerats i undersökningar till ett nationellt referenslaboratorium samt på Livsmedelsverkets begäran lämna verket ett sammandrag av de i 25 och 26 § avsedda undersökningar som laboratoriet utfört och om undersökningsresultaten. Sammandragen av de undersökningar som avses i 26 § och undersökningsresultaten får inte innehålla personuppgifter eller identifieringsuppgifter om tillsynsobjekt.

Ett officiellt laboratorium och ett godkänt laboratorium för egenkontroll ska utan dröjsmål underrätta Livsmedelsverket om det görs betydande ändringar i verksamheten, om verksamheten avbryts och om verksamheten upphör.

Närmare bestämmelser om innehållet i och lämnande av anmälningar och sammandrag och om sändande av mikrobstammar utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 a §

Nationella referenslaboratoriernas anmälningsskyldighet

Ett nationellt referenslaboratorium ska på begäran lämna sådan information som behövs för epidemiologisk uppföljning till Livsmedelsverket och Institutet för hälsa och välfärd och till Livsmedelsverket dessutom sådan information om mikrobstammar enligt 28 § 2 mom. som behövs för styrning av tillsynen. Informationen till Institutet för hälsa och välfärd får inte innehålla identifieringsuppgifter om tillsynsobjekt.

Närmare bestämmelser om innehållet i och lämnande av anmälningar får utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 b §

Utsedda laboratorier

Livsmedelsverket kan utse ett laboratorium i en annan medlemsstat i Europeiska unionen för att undersöka sådana egenkontrollprov som lagstiftningen förutsätter och som tagits med tanke på salmonella.

Livsmedelsverket utser laboratorier enligt 1 mom. på ansökan av en foderföretagare. Förutsättningen för att ett laboratorium ska utses är att laboratoriet uppfyller kraven i artikel 12.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 om bekämpning av salmonella och vissa andra livsmedelsburna zoonotiska smittämnen med avseende på kvalitetssäkringssystem och att kvalitetssäkringssystemet har verifierats av det behöriga organet i medlemsstaten i fråga.

Ansökan behöver inte göras om laboratoriet uppfyller kraven i artikel 37.4 e i kontrollförordningen.

Närmare bestämmelser om ansökningsförfarandet och om hur laboratorierna ska utses får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Betänkande JsUB 5/2019 rd

6 kap.

Tillsyn

29 §

Organisering av tillsynen

Foder och foderföretagare ska övervakas objektivt och regelbundet. Övervakningen ska effektiviseras om det kan misstänkas att fodret eller foderföretagarens verksamhet inte uppfyller de krav som föreskrivs i Europeiska unionens foderlagstiftning eller i denna lag. Tillsynsåtgärderna ska vara ändamålsenliga och på ett lämpligt sätt omfatta alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan för foder, från primärproduktionen av fodret tills det släpps ut på marknaden och används.

Tillsynsmyndigheten ska vid behov ge en foderföretagare råd i fråga om iakttagandet av Europeiska unionens foderlagstiftning och denna lag. Närmare bestämmelser om organisering av tillsynen får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Bestämmelser om organisering av tillsynen ingår också i Europeiska unionens lagstiftning om foderkontroll, fodersäkerhet och foders hälsomässiga kvalitet samt foderhygien.

30 §

Tillsyn över laboratorier

Livsmedelsverket övervakar att de laboratorier som utför sådana undersökningar som avses i 25 och 26 § följer denna lag.

32 §

Förhandsanmälan om och provtagning av särskilt riskbenäget foder som importeras

Innan en foderföretagare tar emot ett parti särskilt riskbenäget foder ska företagaren med tanke på eventuell provtagning lämna en anmälan till Livsmedelsverket om införsel av partiet. Med ett parti särskilt riskbenäget foder avses foder som enligt anmälningar via det system för snabb varning för livsmedel och foder som avses i artikel 50 i den allmänna livsmedelsförordningen eller enligt vetenskapliga riskbedömningar är förenat med en större risk för salmonella än andra foder.

Av förhandsanmälan ska framgå

- 1) importörens namn och adress,
- 2) importörens företags- eller organisationsnummer, eller om importören inte har ett sådant, personnummer eller lägenhetssignum,
- 3) fodrets namn och typ,
- 4) foderpartiets storlek,
- 5) ursprungsland,
- 6) tid för ankomsten till finskt territorium och ankomstort,
- 7) importsätt.

Betänkande JsUB 5/2019 rd

Foder som importeras kan, om Livsmedelsverket så bestämmer, förvaras under Tullens uppsikt på ett av Livsmedelsverket godkänt ställe tills verket har fått tillräcklig utredning om att de krav som föreskrivs i Europeiska unionens foderlagstiftning samt i denna lag är uppfyllda.

Närmare bestämmelser om när och hur foderföretagare ska göra förhandsanmälan till Livsmedelsverket om foderpartier som avses i 1 mom. och om hur provtagning och annan importkontroll ska utföras utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

33 §

Kontrollplan och rapportering

För att styra och samordna foderkontrollen utarbetar Livsmedelsverket en riksomfattande kontrollplan som ett led i den fleråriga nationella kontrollplan som avses i artikel 109 i kontrollförordningen. Dessutom utarbetar Livsmedelsverket en årlig kontrollplan för organiseringen av foderkontrollen samt en rapport om genomförandet av foderkontrollen.

I den årliga kontrollplanen ska innehållet i kontrollerna och kontrollfrekvensen för tillsynsobjekten anges. I planen ska dessutom grunderna för riskbedömningen av tillsynsobjekten och för utvärderingen av genomförandet av planen anges.

Årsrapporteringen ska inbegripa resultaten av analysen av foderprov och en sammanställning av andra resultat som är väsentliga för kontrollen, betydande förändringar, antalet konstaterade förseelser och deras art samt de åtgärder som förelagts med anledning av förseelserna. Rapporteringen ska också inbegripa uppgifter om fodrets ursprung samt statistik över det foder som har använts vid tillverkningen i Finland och det foder som har tillverkats här, med det foder som har importerats och exporterats specificerat separat, samt mängderna av dessa foder.

Livsmedelsverket ska lämna jord- och skogsbruksministeriet kontrollplanen för det innevarande året före utgången av mars varje år samt rapporter om kontrollen under det föregående kalenderåret före utgången av juni varje år.

34 §

Rätt att utföra inspektioner och få upplysningar

Bestämmelser om sådan offentlig kontroll som gäller inspektioner och provtagning finns i avsnitt I i kontrollförordningen.

Tillsynsmyndigheten och auktoriserade inspektörer har för tillsynen rätt att vidta åtgärder som föreskrivs i denna lag och i Europeiska unionens lagstiftning, få tillträde till platser där foder och handlingar som gäller foder bearbetas, används eller förvaras, inspektera transportmedel, foderföretagarens bokföring och i 19 § avsedda journaler, samt avgiftsfritt ta behövliga prover av foder. I utrymmen som används för boende av permanent natur får inspektion utföras endast av myndigheter. Sådana utrymmen får inspekteras endast om det är nödvändigt för att utreda de omständigheter som inspektionen gäller och det finns grundad anledning att misstänka att någon gjort sig skyldig till ett förfarande som är straffbart enligt denna lag och en inspektion är nödvändig för utredningen av brottet.

Tillsynsmyndigheten samt auktoriserade inspektörer har rätt att av foderföretagarna få de uppgifter och handlingar som behövs för inspektioner eller tillsyn enligt denna lag och Europeiska unionens lagstiftning.

Betänkande JsUB 5/2019 rd

Det som föreskrivs i 2 och 3 mom. om finska myndigheters rätt att utföra inspektioner och få information gäller också Europeiska unionens inspektörer. Tillsynsmyndigheten ska vid dessa inspektioner samarbeta med Europeiska unionens inspektörer.

34 a §

Handräckning

Polisen och Tullen är skyldiga att ge tillsynsmyndigheten handräckning för utförande av tillsynsuppdrag. Bestämmelser om polisens skyldighet att ge handräckning finns i 9 kap. 1 § i polislagen (872/2011) och bestämmelser om Tullens handräckning finns i 100 § i tullagen (304/2016).

35 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

I enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och artikel 8 i kontrollförordningen är uppgifter som erhållits vid tillsynen sekretessbelagda.

Utöver det som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får uppgifter som erhållits vid tillsynen, utan hinder av sekretessbestämmelserna **och om det är nödvändigt**, lämnas ut till

- 1) de myndigheter som avses i 23 och 23 a—23 c § för uppdrag enligt denna lag,
- 2) åklagar-, polis- och tullmyndigheterna för utredning av brott.

36 §

Tillsynsregistret

För tillsynsändamål för Livsmedelsverket ett riksomfattande register över sådana anmälningsskyldiga foderföretagare som avses i 18 § samt sådana laboratorier som avses i 25, 26 och 28 b §.

37 §

Uppgifter som införs i tillsynsregistret

I tillsynsregistret ska i fråga om foderföretagare införas

- 1) företagarens namn och adress samt övriga kontaktuppgifter,
- 2) verksamhetsställets adresser och kontaktuppgifter,
- 3) företagarens företags- och organisationsnummer, eller om sådant saknas, personbeteckning eller lägenhetssignum,
- 4) verksamhetsbeskrivning,
- 5) godkännandenummer, om det är fråga om godkännande enligt foderhygienförordningen,

Betänkande JsUB 5/2019 rd

6) uppgifter om föreläggande, förbud, straff eller annan påföljd som med stöd av 40—42, 44, 44 b, 45 eller 46 § i denna lag eller artiklarna 14—16 i foderhygienförordningen bestämts för företagaren,

7) verkställda tillsynsåtgärder samt andra motsvarande uppgifter enligt denna lag som behövs med tanke på tillsynen.

I tillsynsregistret ska i fråga om officiella laboratorier, godkända laboratorier för egenkontroll och utsedda laboratorier införas

1) laboratoriets namn och adress samt övriga kontaktuppgifter,

2) analysmetoder som tillämpas vid bedömning eller ackreditering,

3) det i 28 b § avsedda laboratoriets analysmetod,

4) namnet på den person som ansvarar för undersökningarna i laboratoriet,

5) uppgifter om återkallelse av godkännande med stöd av 44 § och om återkallelse av beslut om att utse ett laboratorium med stöd av 44 a § samt uppgifter om andra påföljder,

6) uppgifter om tillsynsåtgärder som genomförts i officiella laboratorier och godkända laboratorier för egenkontroll samt andra motsvarande för tillsynen behövliga uppgifter enligt denna lag.

Livsmedelsverket offentliggör utifrån de uppgifter som avses i 1 och 2 mom. en förteckning över foderföretagarna och laboratorierna.

Uppgifterna om en foderföretagare gallras ur registret tio år och uppgifterna om ett laboratorium tre år efter det att företagaren eller laboratoriet har meddelat tillsynsmyndigheten om att verksamheten upphört eller efter det att verksamheten upphört. Uppgifter om straff får dock gallras först när straffbarhet inte längre föreligger för gärningen. Om en uppgift beror på ett beslut som ännu inte har vunnit laga kraft och beslutet senare upphävs, ska uppgiften gallras så snart beslutet om upphävande har vunnit laga kraft.

I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), i dataskyddslagen (1050/2018) och i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreskrivs om behandling av personuppgifter. På behandling av personuppgifter tillämpas dock inte i artikel 18.1 a och b i den förordningen.

Närmare bestämmelser om registrering av foderföretagare får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

38 §

Tillsynsmyndigheters och auktoriserade inspektörers skyldighet att lämna uppgifter

Om tillsynsmyndigheten eller en auktoriserad inspektör vet eller har skäl att misstänka att ett foder eller användningen av det kan orsaka fara för människors eller djurs hälsa eller för miljön, ska tillsynsmyndigheten eller den auktoriserade inspektören trots sekretessbestämmelserna omedelbart underrätta den behöriga miljö-, livsmedels-, veterinär- eller hälsoskyddsmyndigheten om saken. En anmälan ska också alltid göras till Livsmedelsverket. Livsmedelsverket ska göra en anmälan till Institutet för hälsa och välfärd, om ett foder eller användningen av ett foder kan orsaka fara för människors hälsa.

Tillsynsmyndigheten och en auktoriserad inspektör är skyldig att meddela Livsmedelsverket de uppgifter som behövs för det register som verket för med stöd av 36 §. Tillsynsmyndigheten är dessutom skyldig att på begäran meddela Livsmedelsverket de övriga uppgifter om inspektioner,

Betänkande JsUB 5/2019 rd

tillsynsåtgärder, tillsynspersonal, avgifter och tillsynen som behövs för uppföljningen av tillsynen enligt denna lag.

Tillsynsmyndigheten och auktoriserade inspektörer ska uppge de uppgifter som avses i 1 och 2 mom. på det sätt som Livsmedelsverket bestämmer.

Närmare bestämmelser om tillsynsmyndigheters och auktoriserade inspektörers anmälnings-skyldighet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

39 §

Offentliggörande av tillsynsresultat

Livsmedelsverket offentliggör årligen på sin webbplats den rapport om foderkontrollen som avses i 33 §. Sekretessbelagda uppgifter enligt 35 § får dock inte offentliggöras.

Bestämmelser om konfidentiell behandling och öppenhet i offentlig kontroll finns i artikel 8 och 11 i kontrollförordningen.

Närmare bestämmelser om offentliggörandet av tillsynsresultaten får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

39 a §

Maskinell underskrift

Beslut enligt denna lag som utarbetats med hjälp av automatisk databehandling och de handlingar som hänför sig till ärendet får undertecknas maskinellt.

40 §

Föreläggande

Den som inte iakttar denna lag, Europeiska unionens foderlagstiftning och de bestämmelser som utfärdats med stöd av dem ska i enlighet med artikel 138.2 i kontrollförordningen med hänsyn till ärendets art föreläggas av tillsynsmyndigheten att fullgöra skyldigheterna.

Tillsynsmyndigheten kan bestämma att ett missförhållande ska avhjälpas om ett foder, informationen om fodret, ett stadium i produktions-, bearbetnings- eller distributionskedjan eller produktionslokalerna, primärproduktionsstället eller den verksamhet som bedrivs där kan orsaka hälsofara, äventyra sanningsenligheten eller tillräckligheten när det gäller informationen om fodret eller vilseleda konsumenten eller i övrigt inte uppfyller kraven i foderlagstiftningen. Missförhållandet ska avhjälpas omedelbart eller inom den tid tillsynsmyndigheten fastställt.

42 §

Ny bearbetning, förstörande och återsändande av foder

Har tillsynsmyndigheten med stöd av 41 § meddelat ett förbud mot produktion, framställning, bearbetning, utsläppande på marknaden, användning, handel på den inre marknaden, import eller export av foder, får Livsmedelsverket bestämma att fodret på ett sätt som verket godkänner och på

Betänkande JsUB 5/2019 rd

foderföretagarens bekostnad ska bearbetas på nytt, förstöras, användas för annat ändamål eller återsändas till ursprungslandet. Till beslutet kan fogas bestämmelser om det förfarande som ska iakttas vid verkställigheten.

44 §

Återkallelse av godkännande av ett laboratorium för egenkontroll

Livsmedelsverket ska återkalla godkännandet av ett godkänt laboratorium för egenkontroll om laboratoriet lägger ned den verksamhet som utgör grund för godkännandet.

Dessutom kan Livsmedelsverket återkalla godkännandet av ett laboratorium för egenkontroll, om laboratoriet på något väsentligt sätt bryter mot eller det i laboratoriets verksamhet på något väsentligt sätt bryts mot de krav som föreskrivs i denna lag och laboratoriet trots Livsmedelsverkets föreläggande inte avhjälpes bristerna inom skälig tid. Ett godkännande kan dock återkallas omedelbart, om det är nödvändigt på grund av en oskälig skada som verksamheten medför för människors eller djurs hälsa eller för miljön.

Livsmedelsverket kan också återkalla ett godkännande av ett laboratorium för egenkontroll under den tid behandlingen av ett ärende enligt 2 mom. kräver, om bristerna i verksamheten vid laboratoriet riskerar äventyra undersökningsresultatens tillförlitlighet.

44 a §

Återkallelse av beslut om att utse ett laboratorium

Livsmedelsverket ska återkalla det beslut genom vilket verket har utsett ett sådant laboratorium som avses i 28 b § om en foderföretagare begär det eller om verket får kännedom om att laboratoriet lägger ned sin verksamhet.

Livsmedelsverket får återkalla ett beslut om att utse ett laboratorium, om verket får kännedom om att laboratoriet på något väsentligt sätt bryter mot kraven enligt denna lag eller att det i laboratoriets verksamhet på något väsentligt sätt bryts mot kraven enligt denna lag.

Livsmedelsverket får återkalla ett beslut om att utse ett laboratorium också för den tid som behandlingen av ett sådant ärende som avses i 2 mom. kräver, om det är nödvändigt på grund av att verksamheten medför oskälig skada för människors eller djurs hälsa eller för miljön eller om bristerna i verksamheten vid laboratoriet riskerar äventyra undersökningsresultatens tillförlitlighet.

44 b §

Återkallelse av tillstånd

Livsmedelsverket får återkalla ett i 10 a § avsett tillstånd, om tillståndsinnehavaren på ett väsentligt sätt bryter mot tillståndsvillkoren enligt denna lag.

Betänkande JsUB 5/2019 rd

45 §

Vite och tvångsutförande

Livsmedelsverket kan förena ett föreläggande enligt 40 §, ett förbud enligt 41 § samt ett föreläggande om ny bearbetning, förstörande eller återsändande enligt 42 § med vite eller med hot om att det som försumrats utförs på den försumliges bekostnad.

Bestämmelser om vite och hot om tvångsutförande finns i viteslagen (1113/1990).

46 §

Straffbestämmelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) producerar, framställer, släpper ut på marknaden, importerar eller exporterar foder som inte uppfyller de krav som föreskrivs i 6, 7 eller 9—15 a § eller med stöd av dem,

2) bryter mot bestämmelserna om framställning, bearbetning, transport, lagring, användning eller kvalitetssäkring av foder i 17 § 1—3 mom. eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av 17 § 5 mom.,

3) bryter mot ett temporärt förbud som meddelats med stöd av 16 §,

4) försummar den anmälningsskyldighet som föreskrivs i 18 §, den skyldighet att föra journal som föreskrivs i 19 § eller den skyldighet att lämna uppgifter som föreskrivs i 34 § 3 mom.,

5) försummar att ansöka om godkännande som foderföretagare enligt 20 §,

6) i strid med 14 eller 15 § eller i övrigt ger vilseledande uppgifter om ett foder eller ett foders egenskaper,

7) försummar att iaktta förpackningskrav enligt 15 a §,

8) bryter mot ett föreläggande som meddelats med stöd av 40 §, ett förbud som meddelats med stöd av 41 §, ett föreläggande som gäller bearbetning, förstörande eller återsändande som meddelats med stöd av 42 § eller fortsätter sin verksamhet fastän en registrering eller ett godkännande har avbrutits med stöd av artikel 14 eller återkallats med stöd av artikel 15 i foderhygienförordningen, eller

9) bryter mot

a) de allmänna kraven om fodersäkerhet i artikel 15 i allmänna livsmedelsförordningen, artikel 4 i foderhygienförordningen eller bilaga I del A, bilaga II eller bilaga III till foderhygienförordningen eller artikel 4 eller artikel 6 i förordningen om utsläppande på marknaden och användning av foder,

b) kraven om fodrets spårbarhet och om registrering av uppgifter enligt artikel 18 i allmänna livsmedelsförordningen, artikel 4 A eller artikel 5 i GMO-spårbarhetsförordningen eller bilaga I del A II eller bilaga II till foderhygienförordningen,

c) kravet om anmälning med tanke på registrering i artikel 9 i foderhygienförordningen,

d) kravet om godkännande av anläggningar i artikel 10 i foderhygienförordningen eller 10 i avsnittet "lokaler och utrustning" i bilaga II till den, artikel 8.2 i förordningen om utsläppande på marknaden och användning av foder eller 1 i bilaga VIII till den och bilaga IV till TSE-förordningen,

e) bestämmelserna om skyldigheter för foderföretagare i artikel 20 i allmänna livsmedelsförordningen eller artikel 5 i förordningen om utsläppande på marknaden och användning av foder,

Betänkande JsUB 5/2019 rd

f) egenkontrollskyldigheterna i artiklarna 5—7 i foderhygienförordningen eller bilaga I och II till den,

g) bestämmelserna om export i artikel 12 i allmänna livsmedelsförordningen,

h) bestämmelserna om utsläppande på marknaden i artikel 3 i tillsatsförordningen eller artikel 9 i förordningen om utsläppande på marknaden och användning av foder,

i) bestämmelserna om märkning eller presentation i artikel 16 i tillsatsförordningen eller bilaga III till den, artikel 25 i förordningen om genetiskt modifierade livsmedel och foder, artikel 4.b i GMO-spårbarhetsförordningen eller artikel 11 eller artikel 13—20 i förordningen om utsläppande på marknaden och användning av foder eller bilaga II eller V—VIII till den förordningen,

j) bestämmelserna om förpackning i artikel 16 i tillsatsförordningen eller artikel 23 i förordningen om utsläppande på marknaden och användning av foder,

k) bestämmelserna om allmänna användningsvillkor i bilaga IV till tillsatsförordningen och bilaga I till förordningen om utsläppande på marknaden och användning av foder,

l) kravet om ansökan om godkännande i artikel 4 i tillsatsförordningen eller artikel 16 i förordningen om genetiskt modifierade livsmedel och foder,

m) förbuden angående utfodring av djur i bilaga IV till TSE-förordningen eller bilaga III till förordningen om utsläppande på marknaden och användning av foder, eller

n) en foderrättsakt i Europeiska unionens lagstiftning om genomförande av förordningarna i underpunkterna a—m,

ska, om inte försummelsen eller den fara för människors eller djurs hälsa eller för miljön som gärningen medfört ska anses ringa eller om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *foderlagsförseelse* dömas till böter.

47 §

Polisanmälan

Livsmedelsverket gör polisanmälan om foderlagsförseelse för de myndigheters räkning som avses i 23 och 23 a—23 c § och för de auktoriserade inspektörers räkning som avses i 24 §. Anmälan behöver dock inte göras, om förseelsen som helhet betraktad ska anses som uppenbart ringa.

48 §

Skadeståndsskyldighet

Den som tillverkat, låtit tillverka eller i landet infört foder ska ersätta skador som åsamkas köparen av att ett foder i yrkesmässig användning inte uppfyller de krav som föreskrivs i Europeiska unionens foderlagstiftning, i denna lag eller med stöd av den. Ersättning ska betalas även om skadan inte orsakats uppsåtligt eller av vårdslöshet.

Någon skadeståndsskyldighet enligt 1 mom. föreligger dock inte, om den mot vilken skadeståndsanspråket framställs visar att det är sannolikt att fodret inte varit behäftat med det fel som orsakat skadan vid den tid då han släppte ut fodret på marknaden.

Angående skyldigheten för den som tillverkat, låtit tillverka eller i landet infört foder att ersätta skador fodret har orsakat på person eller på sådan egendom som är avsedd för enskild använd-

Betänkande JsUB 5/2019 rd

ning eller konsumtion och som den skadelidande huvudsakligen har använt på ett sådant sätt föreskrivs i produktansvarslagen (694/1990).

49 §

Avgifter för statliga myndigheters prestationer

Bestämmelser om avgifter för den tillsyn som statliga myndigheter utövar med stöd av denna lag eller Europeiska unionens lagstiftning finns i kontrollförordningen. Dessutom tillämpas lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992), om inte något annat föreskrivs något annat i kontrollförordningen. Närmare bestämmelser om de nationella arrangemangen enligt artiklarna 79—82 i kontrollförordningen och bestämmandet av avgifternas storlek får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

51 §

Ändringssökande

I fråga om beslut av statliga myndigheter, med undantag av beslut som avses i 20 och 40—44 a §, får omprövning begäras. Bestämmelser om begäran av omprövning finns i förvaltningslagen.

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Bestämmelser om sökande av ändring i en avgift som påförts av en statlig myndighet finns i lagen om grunderna för avgifter till staten.

51 a §

Skydd för rapportörers identitet

Om en fysisk person har rapporterat till en tillsynsmyndighet om en faktisk eller misstänkt överträdelse av bestämmelser som omfattas av myndighetens offentliga kontroll ska rapportörens identitet hållas hemlig, om det utifrån omständigheterna kan bedömas vara till nackdel för rapportören att hans eller hennes identitet röjs.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs jord- och skogsbruksministeriets förordning om genomförande av offentlig kontroll av foder (450/2009).

Betänkande JsUB 5/2019 rd

Helsingfors 3.12.2019

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Anne Kalmari cent
medlem Heikki Autto saml
medlem Markku Eestilä saml
medlem Seppo Eskelinen sd
medlem Mikko Lundén saf
medlem Jari Myllykoski vänst
medlem Anders Norrback sv
medlem Raimo Piirainen sd
medlem Piritta Rantanen sd
medlem Mikko Savola cent
medlem Jenna Simula saf
medlem Peter Östman kd.

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius.